

31986L0635

L 372/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

31.12.1986

NÕUKOGU DIREKTIIV,

8. detsember 1986,

pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta

(86/635/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 54 lõike 3 punkti g,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiivi 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid, ⁽⁴⁾ viimati muudetud direktiiviga 84/569/EMÜ, ⁽⁵⁾ ei ole kuni edasise kooskõlastamiseni vaja kohaldada pankade ja muude rahaasutuste (edaspidi "krediitiasutused") suhtes; pidades silmas nende ettevõtjate keskset tähtsust ühenduses, on selline kooskõlastamine vajalik;

nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiiviga 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb

raamatupidamise konsolideeritud aruandeid, ⁽⁶⁾ on ette nähtud kõrvalekaldeid krediitiasutustele üksnes seni, kuni möödub käesoleva direktiivi kohaldamiseks seatud tähtaeg; seepärast peab käesolev direktiiv samuti sisaldama konkreetset krediitiasutuste raamatupidamise konsolideeritud aruandeid käsitlevaid sätteid;

selline kooskõlastamine on muutunud kiireloomuliseks ka seepärast, et üha rohkemate krediitiasutuste tegevus ületab riigipiire; võlausaldajate, võlgnike, osanike ja aktsionäride ning üldsuse jaoks on otsustava tähtsusega nende asutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete võrreldavuse parandamine;

nõukogu 12. detsembri 1977. aasta direktiivi 77/780/EMÜ (krediitiasutuste asutamise ja tegevusega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ⁽⁷⁾ tähenduses krediitiasutused, millel on mitu eri õiguslikku vormi, konkureerivad pangandussektoris üksteisega praktiliselt kõikides ühenduse liikmesriikides; seepärast näib olevat soovitatav mitte piirduda nende krediitiasutustega seotud kooskõlastamisel direktiivis 78/660/EMÜ hõlmatud õiguslike vormidega, vaid valida reguleerimisala, mis hõlmab kõik äriühingud, nagu on määratletud asutamislepingu artiklis 58;

kuivõrd käsitletakse rahaasutusi, peaks käesoleva direktiivi reguleerimisala siiski piirduma nende rahaasutustega, mis võtavad ühe direktiivis 78/660/EMÜ osutatud õiguslikest vormidest;

⁽¹⁾ EÜT C 130, 1.6.1981, lk 1, EÜT C 83, 24.3.1984, lk 6 ning EÜT C 351, 31.12.1985, lk 24.

⁽²⁾ EÜT C 242, 12.9.1983, lk 33 ning EÜT C 163, 10.7.1978, lk 60.

⁽³⁾ EÜT C 112, 3.5.1982, lk 60.

⁽⁴⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

⁽⁵⁾ EÜT L 314, 4.12.1984, lk 28.

⁽⁶⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 322, 17.12.1977, lk 30.

nimetatud direktiiviga reguleerimata rahaasutused peavad automaatselt langema käesoleva direktiivi reguleerimisalasse;

on vaja sidet krediidasutustega seotud kooskõlastamisel, sest raamatupidamise aastaaruandeid ja konsolideeritud aruandeid reguleerivate normide aspektid avaldavad mõju sellise kooskõlastamise muudes valdkondades, nagu loanõuded ja järelevalveks kasutatavad näitajad;

ehkki krediidasutuste eripära silmas pidades oleks asjakohane vastu võtta eraldi direktiiv selliste asutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta, ei eelda see uusi normikogumeid, mis kalduksid kõrvale direktiivide 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ alusel kehtivatest; sellised eraldi eeskirjad ei oleks asjakohased ega vastaks äriühinguõiguse kooskõlastamise aluspõhimõtetele, sest arvestades krediidasutuste olulist osa ühenduse majanduses, ei saa neid välja jätta ettevõtjate jaoks üldiselt kavandatud eeskirjade raamistikust; sel põhjusel on arvesse võetud üksnes krediidasutuste eripära ning käesolevas direktiivis käsitletakse üksnes direktiivides 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ sisalduvate normide erandeid;

krediidasutuste bilansi struktuur ja sisu on igas liikmesriigis erinev; käesoleva direktiiviga tuleb seepärast ette näha kõigi ühenduse krediidasutuste bilansi üks ja seesama skeem, nomenklatuur ja mõistestik; tuleks lubada kõrvalekaldeid, kui neid tingib äriühingu õiguslik vorm või selle äritegevuse eriline laad;

kui raamatupidamise aastaaruanded ja konsolideeritud aruanded peavad olema võrreldavad, tuleb lahendada mitmed põhiküsimused seoses eri tehingute avaldamisega bilansis ja bilansiväliselt;

parema võrreldavuse huvides on samuti vaja, et määrataks täpselt kindlaks eri bilansi ja bilansiväliste kirjete sisu;

seesama kehtib ka kasumiaruandeskeemi ja -kirjete määratluse kohta;

bilansi ja kasumiaruande arvude võrreldavus sõltub otsustavalt ka väärtusest, millega vara ja kohustused bilanssi kantakse;

pidades silmas pangandusega seotud erilist riski ning vajadust säilitada usaldusvärsus, tuleks võimaldada kirje "üldise pangandus-riski fond" sisseseadmine bilansis; samal põhjusel oleks soovitatav, et liikmesriikidel lubataks kuni edasise kooskõlastamiseni võimaldada krediidasutustele mõningast valikuvabadust, eriti

laenude ja avansside ning teatavate väärtpaperite hindamisel; viimasel puhul peaksid liikmesriigid siiski lubama nendelsamadel krediidasutustel luua eespool osutatud "üldise pangandus-riski fond"; samuti oleks asjakohane lubada liikmesriikidel tasaarvestada kasumiaruandes teatavaid kulusid ja tulusid;

pidades silmas krediidasutuste erilist laadi, on samuti vaja teatavaid muudatusi seoses raamatupidamisaruannete lisadega;

soovides seada ühele ja samale alusele võimalikult palju krediidasutusi, nagu on tehtud ka direktiivi 77/780/EMÜ puhul, ei nähta direktiivi 78/660/EMÜ alusel kehtestatud leevendusi ette väikeste ja keskmise suurusega krediidasutuste jaoks; kui selline leevendamine kogemuste põhjal siiski vajalikuks osutub, oleks seda võimalik ette näha edasisel kooskõlastamisel; samadel põhjustel ei ole krediidasutustele laiendatud reguleerimisala, mis võimaldab liikmesriikidel direktiivi 83/349/EMÜ alusel vabastada emettevõtjad ühendamisnõudest, kui ühendatavad äriühingud üheskoos ei ületa teatavat suurust;

raamatupidamise konsolideeritud aruandeid käsitlevate sätete kohaldamine krediidasutuste suhtes nõuab teatavaid täpsustusi mõnedes normides, mida kohaldatakse kõikide tööstus- ja kaubandusäriühingute suhtes; on ette nähtud selgesõnalised normid segakontsernide tarvis ning osalise ühendamisest vabastamise suhtes võidakse ette näha lisatingimusi;

arvestades riigipiiridest üle ulatuvate pangandusvõrkude tähtsust ning nende pidevat arengut, tuleks ühes liikmesriigis oleva peakontoriga krediidasutuse raamatupidamise konsolideeritud aruanded avaldada kõikides liikmesriikides, kus see krediidasutus tegutseb;

seoses käesoleva direktiivi teemaga esile kerkivate probleemide läbivaatamine, mis märkimisväärselt puudutab selle kohaldamist, nõuab liikmesriikide esindajate ja komisjoni koostööd kontaktkomitees; selliste komiteede kiire kasvu vältimiseks on soovitatav, et see koostöö leiaks aset direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 52 ettenähtud komitees; krediidasutustega seotud probleemide läbivaatamisel peab kõnealune komitee siiski olema asjakohase koosseisuga;

pidades silmas küsimuse keerukust, tuleb käesoleva direktiiviga hõlmatud krediidasutustele selle direktiivi sätete rakendamiseks võimaldada harilikult pikem tähtaeg;

suuremat selgust ja ühtlustamist silmas pidades tuleks ette näha käesoleva direktiivi teatavate sätete läbivaatamine selle direktiivi kohaldamise viieaastaste kogemuste põhjal,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

1. JAGU

EELSÄTTED JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

1. Direktiivi 78/660/EMÜ artikleid 2 ja 3, artikli 4 lõikeid 1 ja 3-5, artikleid 6, 7, 13, 14, artikli 15 lõikeid 3 ja 4, artikleid 16-21, 29-35, 37-41, artikli 42 esimest lauset, artikli 45 lõiget 1, artikleid 46 ja 48-50, artikli 51 lõiget 1, artikleid 54, 56-59 ja 61 kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklis 2 osutatud asutuste suhtes, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

2. Kui direktiivides 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ on osutatud direktiivi 78/660/EMÜ artiklitele 9 ja 10 (bilanss) või artiklitele 23-26 (kasumiaruanne), peetakse selliseid viiteid viideteks käesoleva direktiivi artiklile 4 (bilanss) või artiklitele 27 ja 28 (kasumiaruanne).

3. Direktiivides 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ olevaid viiteid direktiivi 78/660/EMÜ artiklitele 31-42 peetakse viideteks neile artiklitele, võttes arvesse käesoleva direktiivi artikleid 35-39.

4. Kui direktiivi 78/660/EMÜ eespool osutatud sätetes on osutatud bilansikirjetele, mille kohta käesolevas direktiivis puudub võrdväärne säte, peetakse selliseid viiteid viideteks kõnesolevaid vara ja kohustusi hõlmavatele kirjetele käesoleva direktiivi artiklis 4.

Artikkel 2

1. Käesoleva direktiiviga ettenähtud kooskõlastusmeetmeid kohaldatakse:

- direktiivi 77/780/EMÜ artikli 1 esimese taande tähenduses krediitiasutuste suhtes, mis on äriühingud vastavalt määratlu- sele asutamislepingu artikli 58 teises lõigus;
- rahaasutuste suhtes, millel on üks direktiivi 78/660/EMÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud õiguslikest vormidest ning mille kohta see direktiiv kõnealuse artikli lõike 2 põhjal ei kehti.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad "krediitiasutused" ka rahaasutusi, kui kontekst ei eelda teisiti.

2. Liikmesriikidel ei ole vaja kohaldada käesolevat direktiivi:

- direktiivi 77/780/EMÜ artikli 2 lõikes 2 loetletud krediitiasu- tuste suhtes;
- sellesama liikmesriigi asutuste suhtes, mis vastavalt määratlu- sele direktiivi 77/780/EMÜ artikli 2 lõike 4 punktis a on liide- tud selle liikmesriigi keskasutusega. Sel puhul tuleb kõnealuse keskasutuse ja sellega liidetud asutuste moodustatava terviku kohta koostada raamatupidamise konsolideeritud aruanne, mis hõlmab tegevusaruande ning mis koostatakse, auditeeri- takse ja avaldatakse kooskõlas käesoleva direktiiviga, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist selle keskasutuse suhtes;
- järgmiste krediitiasutuste suhtes:
  - Kreekas: ETEBA (Riigi Tööstusarengu Investeerimispank) ja Τραπεζα Επενδύσεων (Investeerimispank);
  - Iirimaal: Industrial and Provident Societies;
  - Ühendkuningriigis: Friendly Societies ja Industrial and Pro- vident Societies.
- Ilma et see piiraks direktiivi 78/660/EMÜ artikli 2 lõike 3 kohaldamist ning kuni edasise kooskõlastamiseni võivad liikmes- riigid:
  - sätetada käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis a osuta- tud krediitiasutuste kohta, mis ei ole ühtegi direktiivi 78/660/EMÜ artikli 1 punktis 1 loetletud liiki äriühingud, käesolevast direktiivist kõrvalekalduvaid norme, kui kõrvale- kalduvaid norme on vaja selliste asutuste õigusliku vormi pärast;
  - sätetada spetsialiseerunud krediitiasutuste kohta käesolevast direktiivist kõrvalekalduvaid norme, kui kõrvalekalduvaid norme on vaja selliste asutuste äritegevuse erilise laadi pärast.

Selliste kõrvalekalduvate normidega võidakse ette näha üksnes bilansi ja kasumiaruande skeem, nomenklatuur, mõistestik ja kir- jete sisuga seotud mugandused; neil ei tohi olla mõju, mis võimal- daks asutustel, mille suhtes neid kohaldatakse, esitada oma raa- matupidamise aastaaruannetes vähem teavet kui teised asutused, mille kohta kehtib käesolev direktiiv.

Liikmesriigid teatavad komisjonile need krediitiasutused, võima- luse korral liigiti, kuue kuu jooksul alates artikli 47 lõikes 2 ette nähtud tähtaja lõpust. Liikmesriigid teatavad komisjonile sel ees- märgil ette nähtud kõrvalekalletest.

Need kõrvalekalded vaadatakse läbi 10 aasta jooksul alates käes- oleva direktiivi teatavakstegemisest. Kui see on asjakohane, esitab komisjon sobivad ettepanekud. Samuti esitab komisjon

vahearuaande viie aasta jooksul alates käesoleva direktiivi teatavakstegemisest.

2. JAGU

ÜLDSÄTTED BILANSI JA KASUMIARUANDE KOHTA

Artikkel 3

Krediidiasutuste puhul piirdub võimalus kombineerida kirjeid vastavalt direktiivi 78/660/EMÜ artikli 4 lõike 3 punktide a või b bilansi ja kasumiaruande allkirjetega, mis on tähistatud väiketähtedega, ning seda lubatakse teha üksnes liikmesriikide kehtestatud eeskirjade alusel.

3. JAGU

BILANSISKEEM

Artikkel 4

Liikmesriigid näevad bilansi tarvis ette järgmise skeemi.

Aktiva

1. Raha pangakontodel ja kassas, saldod kesk- ja postipankades.
2. Riigivõlakirjad ja muud keskpankade kaudu refinantseeritavad võlakirjad:
  - a) riigivõlakirjad ja samalaadsed väärtpaberid;
  - b) muud keskpankade kaudu refinantseeritavad võlakirjad (kui siseriikliku õigusega ei ole ette nähtud, et sellised võlakirjad näidatakse aktivakirjetel 3 ja 4).
3. Laenud ja avansid krediidiasutustele:
  - a) nõudmisel tagastatavad;
  - b) muud laenud ja avansid.
4. Laenud ja avansid klientidele.
5. Võlakirjad, sealhulgas püsituduväärtpaberid, mis on:
  - a) riigiasutuste välja lastud;
  - b) teiste laenuvõtjate välja lastud; eraldi näidata:
    - oma võla väärtpaberid (kui siseriikliku õigusega ei nõuta nende mahaarvamist kohustustest).
6. Aktsiad ja muud muutuvtuluväärtpaberid.

7. Kapitalihuvi; eraldi näidata:

- osalus krediidiasutustes (kui siseriikliku õigusega ei nõuta selle avaldamist raamatupidamisaruannete lisades).

8. Sidusettevõtete osad või aktsiad; eraldi näidata:

- krediidiasutuste osad või aktsiad (kui siseriikliku õigusega ei nõuta nende avaldamist raamatupidamisaruannete lisades).

9. Immateriaalne põhivara, nagu on kirjeldatud direktiivi 78/660/EMÜ artikli 9 aktivarubriikides B ja C. I; eraldi näidata:

- asutamiseväljaminekud, nagu on määratletud siseriikliku õigusega ja kuivõrd siseriikliku õigusega lubatakse nende näitamist aktivas (kui siseriikliku õigusega ei nõuta nende avaldamist raamatupidamisaruannete lisades),
- maineväärtus, kuivõrd see on omandatud tasu eest (kui siseriikliku õigusega ei nõuta selle avaldamist raamatupidamisaruannete lisades).

10. Materiaalne põhivara, nagu on kirjeldatud direktiivi 78/660/EMÜ artikli 9 aktivarubriigis C. II; eraldi näidata:

- maa ja ehitised, mida krediidiasutus kasutab oma tarbeks (kui siseriikliku õigusega ei nõuta nende avaldamist raamatupidamisaruannete lisades).

11. Märgitud sissemaksmata kapital; eraldi näidata:

- sissemaksmata kapital (kui siseriikliku õigusega ei nähta ette, et sissemaksmata kapital hõlmatakse passivas. Sel juhul tuleb sissemaksmisele kuuluv, kuid seni sissemaksmata kapital hõlmata sellel aktivakirjel või aktiva kirjel 14).

12. Oma osad või aktsiad (näidata nende nimiväärtus või selle puudumisel arvestuslik nimiväärtus), kuivõrd siseriikliku õigusega on lubatud nende näitamine bilansis.

13. Muu vara.

14. Märgitud kapital, mis kuulub sissemaksmisele, kuid on seni sissemaksmata (kui siseriikliku õigusega ei nõuta, et sissemaksmata kapital näidatakse aktiva kirjel 14).

15. Ettemaksed ja viitlaekumised.

16. Aruandeaasta kahjum (kui siseriikliku õigusega ei nähta ette, et see hõlmatakse passiva kirjel 14).

Aktiva kogusumma

Passiva**Bilansivälised kirjed**

1. Krediidiasutuste võlgnetavad summad:
  - a) nõudmisel tagastatavad;
  - b) kokkulepitud tähtajaga või etteteatatava tähtajaga.
2. Klientidele võlgnetavad summad:
  - a) säästuhoiused; eraldi näidata:
    - nõudmisel tagastatavad ning kokkulepitud tähtajaga või etteteatatava tähtajaga säästuhoiused, kui siseriikliku õigusega lubatakse sellist liigendamist (kui siseriikliku õigusega ei nähta ette, et selline teave esitatakse raamatupidamisaruannete lisades);
  - b) muud võlad:
    - ba) nõudmisel tagastatavad;
    - bb) kokkulepitud tähtajaga või etteteatatava tähtajaga.
3. Sertifikaadiga tõendatud võlad:
  - a) väljalastavad võlakirjad;
  - b) muud.
4. Muud kohustused.
5. Viitvõlad ja ettemakstud tulud.
6. Eraldised kohustuste ja kulude tarvis:
  - a) pensionieraldised ja eraldised samalaadsete kohustuste tarvis;
  - b) maksueraldised;
  - c) muud eraldised.
7. Aruandeaasta kasum (kui siseriikliku õigusega ei nähta ette, et see hõlmatakse passiva kirjel 14).
8. Subordineeritud kohustused.
9. Märgitud kapital (kui siseriikliku õigusega ei nähta ette, et sellel kirjel näidatakse sissemaksmata kapital. Sel juhul tuleb eraldi näidata märgitud kapitali ja sissemakstud kapitali summa).
10. Aažio.
11. Reservid.
12. Ümberhindluse reserv.
13. Eelnenud perioodide kasum või kahjum.
14. Aruandeaasta kasum või kahjum (kui siseriikliku õigusega ei nõuta, et see näidatakse aktivakirjel 16 või passivakirjel 7).

Passiva kogusumma

1. Tingimuslikud passivad; eraldi näidata:
  - aktseptid ja indossod,
  - tagatised ja tagatisena panditud vara.
2. Kohustused; eraldi näidata:
  - müügi- ja repotehingutest tulenevad kohustused.

Artikkel 5

Kõnealuste kirjete allkirjetel tuleb eraldi näidata:

- sertifikaadiga tõendatud või tõendamata ning aktivakirjetel 2-5 kajastatavad nõuded sidusettevõtetele,
- sertifikaadiga tõendatud või tõendamata ning aktivakirjetel 2-5 kajastatavad nõuded ettevõtjatele, millega krediidiasutus on seotud osaluse kaudu,
- sertifikaadiga tõendatud või tõendamata ning passivakirjetel 1, 2, 3 ja 8 kajastatavad kohustused sidusettevõtete ees,
- sertifikaadiga tõendatud või tõendamata ning passivakirjetel 1, 2, 3 ja 8 kajastatavad kohustused ettevõtjate ees, millega krediidiasutus on seotud osaluse kaudu.

Artikkel 6

1. Subordineeritud vara näidatakse eraldi, skeemi kirjete ja kooskõlas artikliga 5 loodud allkirjete allkirjetel.

2. Sertifikaadiga tõendatud või tõendamata vara subordineeritakse, kui see tuleb ettevõtja lõpetamise või pankroti korral tagasi maksta alles pärast ülejäänud võlausaldajate nõuete rahuldamist.

Artikkel 7

Liikmesriigid võivad lubada, et artiklites 5 ja 6 osutatud teave avaldatakse asjakohaselt eri kirjeteks liigendatuna raamatupidamisaruannete lisades.

Artikkel 8

1. Vara näidatakse asjakohases bilansirubriigis ka siis, kui bilanssi koostav krediidiasutus on pantinud selle tagatisena omaenda või

kolmanda isiku kohustuste eest või eraldanud selle muul viisil tagatisena kolmandale isikule.

2. Krediidiasutus ei hõlma oma bilansis vara, mis on sellele krediitiasutusele panditud või muul viisil tagatisena eraldatud, kui selline vara ei ole raha selle krediitiasutuse pangakontol või kassas.

Artikkel 9

1. Kui laenu on taganud sündikaat, mis koosneb mitmest krediitiasutusest, avaldab iga sündikaadis osalev krediitiasutus üksnes tema enda rahastatud osa kogulaenust.

2. Kui krediitiasutuse tagatava rahalise vara summa ületab lõikes 1 kirjeldatud sündikaatlaenu puhul summa, mille see krediitiasutus on kättesaadavaks teinud, näidatakse tagatise mis tahes lisaosa tingimusliku passivana (bilansivälise kirje 1 teises taandes).

Artikkel 10

1. Rahaline vara, mida krediitiasutus haldab omaenda nimel, kuid kolmanda isiku huvides, tuleb bilansis näidata, kui krediitiasutus saab kõnealuse vara omandiõiguse. Sellise vara ja kohustuste kogusumma näidatakse eraldi või raamatupidamisaruannete lisades, liigendatult vastavalt eri aktiva- ja passivakirjetele. Liikmesriigid võivad siiski lubada, et selline rahaline vara avaldatakse bilansivälistel kirjetel, tingimusel et on olemas erieeskirjad, mille alusel sellise rahalise vara saab välja arvata jaotatavast varast krediitiasutuse lõpetamise (või samalaadse menetluse) korral.

2. Bilansis ei tohi näidata kolmanda isiku nimel ja huvides soetatud vara.

Artikkel 11

Nõudmisel tagastatavateks summadeks peetakse üksnes summased, mida saab igal ajal ette teatamata kõrvaldada või mille suhtes on kokku lepitud 24 tunni või ühe tööpäeva pikkune tähtaeg või etteteatamisaeg.

Artikkel 12

1. Müügi- ja repotehingud on tehingud, milles krediitiasutus või klient (võõrandaja) annab üle vara, näiteks võlakirju, võlgu või

vabalt kaubeldavaid väärtpapereid teisele krediitiasutusele või kliendile (omandajale) vastavalt lepingule, mille kohaselt seesama vara antakse hiljem võõrandajale kokkulepitud hinna eest tagasi.

2. Kui omandaja kohustub tagastama kõnealuse vara piiritletud kuupäeval või kuupäeval, mille määrab võõrandaja, peetakse kõnealust tehingut kindlaks müügi- ja repotehinguks.

3. Kui omandajal on üksnes õigus tagastada vara soetushinna eest või määratud või määrataval kuupäeval ette kokkulepitava teistsuguse summa eest, peetakse kõnealust tehingut tagasiostuvõimalusega müügitehinguks.

4. Lõikes 2 osutatud müügi- ja repotehingu puhul jätkatakse üleantud vara näitamist võõrandaja bilansis; võõrandaja saadud soetushind näidatakse omandajale võlgnetava summana. Lisaks sellele avaldatakse üleantud vara väärtus võõrandaja raamatupidamisaruannete lisas. Omandajal ei ole õigust näidata üleantud vara oma bilansis; võõrandajale makstud soetushind näidatakse võõrandaja võlgnetava summana.

5. Lõikes 3 osutatud tagasiostuvõimalusega müügitehingu puhul ei ole võõrandajal siiski õigust näidata üleantud vara oma bilansis; see vara näidatakse omandaja bilansi aktivas. Võõrandaja kannab bilansivälisele kirjele 2 summa, mis võrdub tagasiostmise puhuks kokku lepitud summaga.

6. Käesoleva artikli tähenduses ei peeta müügi- ja repotehinguks ühtegi välisvaluuta tähtpäevatehingut optioontehingut ega tehingut, milles lastakse välja võlakirjad kohustusega kogu väljalase või selle osa enne tähtaja möödumist tagasi osta, ega ühtegi samalaadset tehingut.

4. JAGU

ERISÄTTED SEoses TEATAVATE BILANSIKIRJETEGA

Artikkel 13

Aktiva: kirje 1 — raha pangakontodel ja kassas, saldod kesk- ja postipankades

1. Raha pangakontodel ja kassas hõlmab seaduslikud maksevahendid, sealhulgas välisvaluutatähed ja mündid.

2. Sellel kirjel võidakse hõlmata üksnes saldod selle riigi või nende riikide kesk- ja postipankades, kus krediitiasutus tegutseb.

Sellised saldod peavad igal ajal olema likviidsed. Muud nõuded sellistele asutustele tuleb näidata nõuetena krediidasutustele (aktiiva kirjel 3) või nõuetena klientidele (aktiiva kirjel 4).

Artikkel 14

Aktiiva: kirje 2 — riigivõlakirjad ja muud keskpankade kaudu refinantseeritavad võlakirjad

1. Sellel kirjel hõlmatakse punkti a all riigivõlakirjad ja samalaadset väärtpaberid, st riigivõlakirjad, riigisertifikaadid ja samalaadset riigiasutuste väljalastud võladokumendid, mis on refinantseeritavad selle riigi või nende riikide keskpankade kaudu, kus krediidasutus tegutseb. Need riigiasutuste väljalastud võladokumendid, mis ei vasta eespool esitatud tingimusele, näidatakse aktiiva kirje 5 allkirjel a.

2. Sellel kirje allkirjel b hõlmatakse võlakirjad, mis on keskpankade kaudu refinantseeritavad, st kõik portfelli võlakirjad, mis on ostetud krediidasutustelt või klientidelt, kuivõrd need on siseriikliku õiguse alusel refinantseeritavad selle riigi või nende riikide keskpankade kaudu, kus krediidasutus tegutseb.

Artikkel 15

Aktiiva: kirje 3 — laenud ja avansid krediidasutustele

1. Laenud ja avansid krediidasutustele hõlmavad kõik laenud ja avansid, mis tulenevad bilanssi koostavale krediidasutusele tehingutest oma- või välismaiste krediidasutustega, olenemata nende tegelikust nimetusest.

Ainus erand on võlakirjad või mis tahes muu väärtpaberiga esindatud nõuded, mis tuleb näidata aktiiva kirjel 5.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel on krediidasutused kõik ettevõtjad, mis on loetletud vastavalt direktiivi 77/780/EMÜ artikli 3 lõikele 7 *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud nimekirjas, samuti keskpangad ning ametlikud siseriiklikud ja rahvusvahelised pangandusorganisatsioonid ning kõik eraõiguslikud ja avalikõiguslikud ettevõtjad, mis ei tegutse ühenduses, kuid mis vastavad määratlusele direktiivi 77/780/EMÜ artiklis 1.

Laenud ja avansid ettevõtjatele, mis ei vasta eespool esitatud tingimustele, näidatakse aktiiva kirjel 4.

Artikkel 16

Aktiiva: kirje 4 — laenud ja avansid klientidele

Laenud ja avansid klientidele hõlmavad igat liiki vara laenude ja avansside kujul oma- ja välismaistele klientidele, mis ei ole krediidasutused, olenemata nende tegelikust nimetusest.

Ainsad erandid on võlakirja või mis tahes muu väärtpaberiga esindatud laenud ja avansid, mis tuleb näidata aktivakirjel 5.

Artikkel 17

Aktiiva: kirje 5 — võlakirjad, sealhulgas püsituluväärtpaberid

1. See kirje hõlmab kaubeldavaid võlakirju, sealhulgas püsituluväärtpaberid, mille on väljastanud krediidasutused, muud ettevõtjad või riigiasutused; viimasel puhul hõlmatakse sellised väärtpaberid siiski üksnes siis, kui neid ei tule näidata aktiiva kirjel 2.

2. Võlakirjadeks, sealhulgas püsituluväärtpaberiteks peetakse ka väärtpabereid, mille intressid muutuvad kooskõlas spetsiifiliste teguritega, näiteks pankadevahelise turu või euroturu intressimääraga.

3. Kirje 5 allkirjele b võidakse hõlmata üksnes tagasiostetud ja üleantavaid oma võla väärtpabereid.

Artikkel 18

Passiva: kirje 1 — krediidasutustele võlgnetavad summad

1. Krediidasutustele võlgnetavad summad hõlmavad kõik pangatehingutest tulenevad summad, mida bilanssi koostav krediidasutus võlgneb muudele oma- või välismaistele krediidasutustele, olenemata nende tegelikust nimetusest.

Ainus erand on võlakiri või mis tahes muu väärtpaberiga esindatud kohustus, mis tuleb näidata passiva kirjel 3.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel on krediidasutused kõik ettevõtjad, mis on loetletud vastavalt direktiivi 77/780/EMÜ artikli 3 lõikele 7 *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud nimekirjas, samuti keskpangad ning ametlikud siseriiklikud ja rahvusvahelised

pangandusorganisatsioonid ning kõik eraõiguslikud ja avalik-õiguslikud ettevõtjad, mis ei tegutse ühenduses, kuid mis vastavad määratlusele direktiivi 77/780/EMÜ artiklis 1.

Artikkel 19

Passiva: kirje 2 — klientidele võlgnetavad summad

1. Klientidele võlgnetavad summad hõlmavad kõik summad, mis võlgnetakse võlausaldajatele, mis ei ole krediitiasutused artikli 18 tähenduses, olenemata nende tegelikust nimetusest.

Ainus erand on võlakirja või mis tahes muu väärtpaberiga esindatud kohustused, mis tuleb näidata passivakirjel 3.

2. Säästuhoiusena käsitletakse üksnes hoiuseid, mis vastavad siseriikliku õigusega ette nähtud tingimustele.

3. Säästuobligatsioonid näidatakse vastaval allkirjel üksnes siis, kui need ei ole kajastatud siirdsertifikaadiga.

Artikkel 20

Passiva: kirje 3 — sertifikaadiga tõendatud võlad

1. Sellel kirjel hõlmatakse nii võlakirjad kui ka võlad, mille eest on välja lastud siirdvõlatähti, eriti hoiukviitungid, *bons de caisse* ja oma aktseptidest ja lihtvekslitest tulenevad kohustused.

2. Oma aktseptidena käsitletakse üksnes neid aktsepte, mille krediitiasutus on välja lasknud omaenda refinantseerimisotstarbel ning mille suhtes see krediitiasutus on esimene vastutav pool (trassaat).

Artikkel 21

Passiva: kirje 8 — subordineeritud kohustused

Kui on lepinguga kinnitatud, et krediitiasutuse lõpetamise või pankroti korral makstakse kohustused, olenemata sellest, kas need on võlatähtedega tõendatud või mitte, tagasi üksnes pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamisest, näidatakse kõnealused kohustused sellel kirjel.

Artikkel 22

Passiva: kirje 9 — märgitud kapital

See kirje hõlmab olenemata tegelikust nimetusest kõik summad, mida kooskõlas asjaomase krediitiasutuse õigusliku struktuuriga

käsitletakse siseriikliku õiguses omakapitalina, mille on märkinud osanikud või aktsionärid või muud omanikud.

Artikkel 23

Passiva: kirje 11 — reservid

See kirje hõlmab igat liiki reservid, mis on loetletud direktiivi 78/660/EMÜ artikli 9 passivarubriigis A. IV, nagu on määratletud kõnealuses direktiivis. Vajaduse korral võivad liikmesriigid direktiivis 78/660/EMÜ kajastamata krediitiasutuste tarvis ette näha ka muud liiki reserve, kui seda on vaja direktiivis 78/660/EMÜ kajastamata krediitiasutuste tarvis.

Esimeses lõigus osutatud liiki reservid näidatakse asjaomase krediitiasutuse bilansis passivakirje 11 allkirjetel eraldi, välja arvatud ümberhindluse reserv, mis näidatakse kirjel 12.

Artikkel 24

Bilansiväline kirje 1 — tingimuslikud passivad

See kirje hõlmab kõik tehingud, milles krediitiasutus on ülevõtnud kolmanda isiku kohustusi.

Raamatupidamisaruannete lisades märgitakse krediitiasutuse tegevuse suhtes olulise mis tahes tingimusliku passiva laad ja summa.

Rediskonteeritud võlakirjade indosseerimisest tulenevad kohustused hõlmatakse sellel kirjel üksnes siis, kui siseriikliku õigusega ei nõuta teisiti. Seesama kehtib aktseptide kohta, mis ei ole oma aktseptid.

Tagatisena panditud tagatisdokumendid ja vara hõlmavad kõik tekkinud kohustused ning kolmandate isikute nimel tagatisena panditud vara, eriti tagatisdokumentide ja tühistamatute akreditiivide puhul.

Artikkel 25

Bilansiväline kirje 2 — kohustused

See kirje hõlmab iga tühistamatu kohustuse, millest võib tuleneda risk.

Raamatupidamisaruannete lisades märgitakse krediitiasutuse tegevuse suhtes olulise mis tahes kohustuse laad ja summa.

Müügi- ja repotehingutest tulenevad kohustused sisaldavad kohustusi, mille krediidiasutus on võtnud müügi- ja repotehingute kontekstis (kindlate kokkulepete põhjal, mille järgi müüakse tagasiostuvõimalusega) artikli 12 lõike 3 tähenduses.

5. JAGU

KASUMIARUANDESKEEM

Artikkel 26

Kasumiaruande esitamise tarvis näevad liikmesriigid ette ühe skeemi või mõlemad skeemid, mis on sätestatud artiklites 27 ja 28. Kui liikmesriik näeb ette mõlemad skeemid, võib see liikmesriik lubada, et ettevõtjad valivad nende seast ühe.

Artikkel 27

Püistskeem

1. Saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud; eraldi näidata intressinõuded ja samalaadsed tulud püsituluväärtpaberitelt.
2. Makstaolevad intressid ja samalaadsed kulud.
3. Tulud väärtpaberitelt:
  - a) tulud aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluväärtpaberitelt;
  - b) tulud osalusest;
  - c) tulud sidusettevõtete osadelt või aktsiatelt.
4. Saadaolev komisjonitasu.
5. Makstaolev komisjonitasu.
6. Puhaskasum või puhaskahjum finantstehingutest.
7. Muud põhitegevustulud.
8. Üldhalduskulud:
  - a) tööjõukulud; eraldi näidata:
    - palgakulu,
    - sotsiaalkulu; eraldi näidata pensioniga seotud kulu;
  - b) muud halduskulud.
9. Väärtuse täpsustused aktivakirjete 9 ja 10 suhtes.
10. Muud ärikulud.

11. Väärtuse täpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis.
12. Väärtuse lisatäpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis.
13. Väärtuse täpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate suhtes.
14. Väärtuse lisatäpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate suhtes.
15. Tulumaks põhitegevuskasumilt või -kahjumilt.
16. Põhitegevuskasum või -kahjum pärast tulumaksustamist.
17. Erakorralised tulud.
18. Erakorralised kulud.
19. Erakorraline kasum või kahjum.
20. Tulumaks erakorraliselt kasumilt või kahjumilt.
21. Erakorraline kasum või kahjum pärast tulumaksustamist.
22. Muud maksud, mida ei ole näidatud eelmistel kirjetel
23. Aruandeaasta puhaskasum või -kahjum.

Artikkel 28

Rõhtskeem

A. Kulud

1. Makstaolevad intressid ja samalaadsed kulud.
2. Makstaolev komisjonitasu.
3. Puhaskahjum finantstehingutest.
4. Üldhalduskulud:
  - a) tööjõukulud; eraldi näidata:
    - palgakulu,
    - sotsiaalkulu; eraldi näidata pensioniga seotud kulu;
  - b) muud halduskulud.
5. Väärtuse täpsustused aktivakirjete 9 ja 10 suhtes.
6. Muud ärikulud.

7. Väärtuse täpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis.
8. Väärtuse täpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate suhtes.
9. Tulumaks põhitegevuskasumilt või -kahjumilt.
10. Põhitegevuskasum või -kahjum pärast tulumaksustamist.
11. Erakorralised kulud.
12. Tulumaks erakorraliselt kasumilt või kahjumilt.
13. Erakorraline kahjum pärast tulumaksustamist.
14. Muud maksud, mida ei ole näidatud eelmiste kirjete all.
15. Aruandeaasta kasum.

B. Tulud

1. Saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud; eraldi näidata saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud püsitudväärt-paberitelt.
2. Tulud väärtpaberitelt:
  - a) tulud aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt;
  - b) tulud osalusest;
  - c) tulud sidusettevõtete osadelt või aktsiatelt.
3. Saadaolev komisjonitasu.
4. Puhaskasum finantstehingutest.
5. Väärtuse lisatäpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis.
6. Väärtuse lisatäpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade suhtes.
7. Muud äritulud.
8. Põhitegevuskasum või -kahjum pärast tulumaksustamist.
9. Erakorralised tulud.
10. Erakorraline kasum pärast tulumaksustamist.
11. Aruandeaasta kahjum.

6. JAGU

ERISÄTTED SEoses TEATAVATE KASUMIARUANDEKIRJETEGA

Artikkel 29

Artikkel 27, kirjed 1 ja 2 (püstskeem)

Artikkel 28, kirjed A1 ja B1 (rõhtskeem)

Saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud ning makstaolevad intressid ja samalaadsed kulud.

Need kirjed hõlmavad iga pangandustegevusest tuleneva kasumi ja kahjumi, sealhulgas:

- 1) kõik tulud aktivakirjetele 1–5 kantud varalt, olenemata selle väljaarvutamise viisist. Sellised tulud hõlmavad ka tulusid, mis tulenevad tähtaja möödumisel makstaolevast summast odavamalt omandatud vara ning kallimalt kokku lepitud kohustuste diskonto ajapõhisest hajutamisest;
- 2) kõik kulud, mis tulenevad passivakirjetele 1, 2, 3 ja 8 kantud kohustustest, olenemata nende väljaarvutamise viisist. Sellised kulud hõlmavad ka kulud, mis tulenevad tähtaja möödumisel maksta olevast summast kallimalt omandatud vara ning odavamalt kokku lepitud kohustuste aazio ajapõhisest hajutamisest;
- 3) kattega tähtpäevatehingutest tulenevad tulud ja kulud, mis on hajutatud lepingu tegeliku kestuse suhtes ning sarnanevad laadilt intressiga;
- 4) tasud ja komisjonitasud, mis sarnanevad laadilt intressiga ning on arvutatud ajapõhiselt või nõude või kohustuse summa põhjal.

Artikkel 30

Artikkel 27, kirje 3 (püstskeem)

Artikkel 28, kirje B2 (rõhtskeem)

Tulud aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluväärt-paberitelt, osalusest ning sidusettevõtete osadelt või aktsiatelt

Sellel kirjel hõlmatakse kõik dividendid ja muud tulud muutuvtuluväärt-paberitelt, osalusest ning sidusettevõtete osadelt või aktsiatelt. Sellel kirjel hõlmatakse ka tulud investeerimisühingute osadelt või aktsiatelt.

Artikkel 31

Artikkel 27, kirjed 4 ja 5 (püstskeem)

Artikkel 28, kirjed A2 ja B3 (rõhtskeem)

Saadaolev komisjonitasu ja makstaolev komisjonitasu

Ilma et see piiraks artikli 29 kohaldamist, hõlmab saadaolev komisjonitasu tulud kolmandatele isikutele tarnitud teenuste eest ning makstaolev komisjonitasu hõlmab kulud kolmandate isikute osutatud teenuste eest, eriti:

- komisjonitasu tagatiste eest, laenuhalduse eest teiste laenuandjate huvides ning väärtpaberitehingute eest kolmandate isikute huvides,
- komisjonitasu ning muud kulud ja tulud maksetehingute eest, kontohalduskulud ning komisjonitasu väärtpaberite turvalise hoidmise ja haldamise eest,
- komisjonitasu välisvaluutatehingute eest ning müntide ja väärismetalli müügi ja ostmise eest kolmandate isikute huvides,
- komisjonitasu maaklerteenuste eest seoses hoiu- ja kindlustuslepingute ning laenudega.

Artikkel 32

Artikkel 27, kirje 6 (püstskeem)

Artikkel 28, kirje A3 või B4 (rõhtskeem)

Puhaskasum või puhaskahjum finantstehingutest

Sellel kirjel hõlmatakse:

- 1) puhaskasum või -kahjum tehingutest väärtpaberitega, mida ei vallata finantspõhivarana, koos selliste väärtpaberite väärtuse täpsustuste ja lisatäpsustustega, võttes artikli 36 lõike 2 kohaldamise korral arvesse selle artikli kohaldamisest tulenevat vahet; artiklis 37 sätestatud võimalust kasutavates liikmesriikides hõlmatakse see puhaskasum või -kahjum ning väärtuse täpsustused ja lisatäpsustused üksnes määral, mil need on seotud tehinguportfelli kuuluvate väärtpaberitega;
- 2) puhaskasum või puhaskahjum valuutatehingutest; ilma et see piiraks artikli 29 punkti 3 kohaldamist;
- 3) puhaskasum ja puhaskahjum muudest ostu- ja müügitehingutest finantsinstrumentidega, sealhulgas väärismetalliga.

Artikkel 33

Artikkel 27, kirjed 11 ja 12 (püstskeem)

Artikkel 28, kirjed A7 ja B5 (rõhtskeem)

Väärtuse täpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis**Väärtuse lisatäpsustused laenude ja avansside suhtes ning eraldised tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis**

1. Need kirjed hõlmavad väärtuse täpsustuste debiteeringud aktiva kirjetel 3 ja 4 näidatavate laenude ja avansside suhtes ning eraldised bilansivälistel kirjetel 1 ja 2 näidatavate tingimuslike passivate ja kohustuste tarvis, samuti krediteeringud mahakantud laenude ja avansside tagastamisest ning pärast varasemaid väärtuse täpsustusi ja eraldisi tagasikirjutatud summad.

2. Artiklis 37 sätestatud võimalust kasutavates liikmesriikides hõlmatakse sellel kirjel ka puhaskasum või -kahjum aktivakirjetel 5 ja 6 hõlmatavast tehingutest väärtpaberitega, mida ei vallata artikli 35 lõikes 2 määratletud finantspõhivarana ning mis ei kuulu tehinguportfelli, koos selliste väärtpaberite väärtuse täpsustuste ja lisatäpsustustega, võttes artikli 36 lõike 2 kohaldamise korral arvesse selle artikli kohaldamisest tulenevat vahet. Selle kirje nomenklatuuri kohandatakse vastavalt.

3. Liikmesriigid võivad lubada, et nendel kirjetel hõlmataवाद kulusid ja tulusid tasaarvestatakse omavahel selliselt, et näidatakse üksnes puhassumma (tulu või kulu).

4. Kui krediidasutustele, klientidele, krediidasutusega osaluse kaudu seotud ettevõtjatele ning sidusettevõtetele antud laenude ja avansside väärtuse täpsustused on olulised, näidatakse need raamatupidamisaruannete lisades eraldi. Kui liikmesriik lubab tasaarvestust vastavalt lõikele 3, ei tarvitseta seda sätet kohaldada.

Artikkel 34

Artikkel 27, kirjed 13 ja 14 (püstskeem)

Artikkel 28, kirjed A8 ja B5 (rõhtskeem)

Väärtuse täpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate suhtes**Väärtuse lisatäpsustused finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate suhtes**

1. Nendel kirjetel hõlmatakse väärtuse täpsustuste debiteeringud aktivkirjetel 5–8 näidatava vara suhtes ning pärast varasemaid väärtuse täpsustusi tagasi kirjutatud summad, kuivõrd need kulud ja tulud on seotud artikli 35 lõikes 2 määratletud finantspõhivarana vallatavate vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiatega.

2. Liikmesriigid võivad lubada, et nendel kirjetel hõlmatavaid kulusid ja tulusid tasaarvestatakse omavahel selliselt, et näidatakse üksnes puhassumma (tulu või kulu).

3. Kui nende vabalt kaubeldavate väärtpaberite, osaluse ning sidusettevõtete osade või aktsiate väärtuse täpsustused on olulised, näidatakse need raamatupidamisaruannete lisades eraldi. Kui liikmesriik lubab tasaarvestust vastavalt lõikele 2, ei tarvitseta seda sätet kohaldada.

7. JAGU

HINDAMISREEGLID

Artikkel 35

1. Aktivkirjeid 9 ja 10 tuleb alati hinnata kui põhivara. Muudel bilansikirjetel hõlmatavat vara hinnatakse põhivara, kui need on mõeldud kestvaks kasutamiseks ettevõtja tavalise äritegevuse käigus.

2. Kui viidatakse finantspõhivarale direktiivi 78/660/EMÜ 7. jaos, peetakse seda mõistet krediitiasutuste puhul osaluseks, sidusettevõtete osadeks või aktsiateks ning väärtpaberiteks, mis on mõeldud kestvaks kasutamiseks ettevõtja tavalise äritegevuse käigus.

3. a) Finantspõhivarana vallatavad võlakirjad, sealhulgas püsituduväärtpaberid näidatakse bilansis soetushinnas. Liikmesriigid võivad siiski nõuda või lubada, et sellised võlakirjad näidatakse bilansis tähtaja möödudes tagasimakstava summa põhjal.

b) Kui selliste võlakirjade soetushind ületab tähtaja möödudes tagasimakstava summa, tuleb see vahe debiteerida kasumiaruandesse. Liikmesriigid võivad siiski nõuda või lubada, et see vahe kantakse maha ositi, nii et see on võlakirjade tagasimaksmise ajaks täielikult maha kantud. See vahe tuleb bilansis või raamatupidamisaruannete lisades eraldi näidata.

c) Liikmesriigid võivad nõuda või lubada, et kui selliste võlakirjade soetushind on väiksem kui tähtaja möödudes tagasimakstav summa, vabastatakse see vahe tagasimaksmiseni jäänud aja jooksul ositi tuludesse. See vahe tuleb bilansis või raamatupidamisaruannete lisades eraldi näidata.

Artikkel 36

1. Kui vabalt kaubeldavad väärtpaberid, mida ei vallata finantspõhivarana, näidatakse bilansis soetushinnas, avaldavad krediitiasutused oma raamatupidamisaruannete lisades vahe soetushinna ja bilansipäeval kõrgema turuväärtuse vahel.

2. Liikmesriigid võivad siiski nõuda või lubada, et need vabalt kaubeldavad väärtpaberid näidatakse bilansis bilansipäeval kõrgemal turuväärtusel. Soetushinna ja kõrgema turuväärtuse vahe avaldatakse raamatupidamisaruannete lisades eraldi.

Artikkel 37

1. Direktiivi 78/660/EMÜ artiklit 39 kohaldatakse krediitiasutuste nende laenude ja avansside, võlakirjade, aktsiate ning muude muutuvtuluväärtpaberite hindamise suhtes, mida ei vallata finantspõhivarana.

2. Kuni edasise kooskõlastamiseni võivad liikmesriigid siiski lubada, et:

a) laenu ja avansid krediitiasutustele ja klientidele (aktivkirjed 3 ja 4) ning aktivkirjetel 5 ja 6 hõlmatavad võlakirjad, aktsiad ning muud muutuvtuluväärtpaberid, mida ei vallata artikli 35 lõikes 2 määratletud finantspõhivarana ning mis ei kuulu tehinguportfelli, näidatakse sellest väiksemal väärtusel, mis tuleneks direktiivi 78/660/EMÜ artikli 39 lõike 1 kohaldamisest, kui seda nõuab teatavast pangandusega seotud riskist tingitud ettevaatlikkus. Pärast eespool osutatud artikli 39 kohaldamist ei tohi nende kahe väärtuse vahe siiski olla suurem kui 4 % eespool osutatud vara summast;

b) punkti a kohaldamisest tulenev väiksem väärtus säilitatakse, kuni krediitiasutus otsustab seda täpsustada;

c) kui liikmesriik kasutab punktis a sätestatud võimalust, ei kohaldata käesoleva direktiivi artikli 36 lõiget 1 ega direktiivi 78/660/EMÜ artikli 40 lõiget 2.

Artikkel 38

1. Kuni edasise kooskõlastamiseni peavad artiklis 37 sätestatud võimalust kasutavad liikmesriigid lubama ning liikmesriigid, mis seda võimalust ei kasuta, võivad lubada passivakirje 6A "üldise pangandusrisi fondi" sisseseadmist. Sellel kirjel hõlmatakse summad, mida krediitiasutus otsustab reserveerida sellise riski katmiseks, kui teatav pangandusega seotud risk selle tingib.

2. "Üldise pangandusrisi fondi" kasvu ja kahanemise puhassaldo tuleb näidata kasumiaruandes eraldi.

Artikkel 39

1. Välisvaluutas nomineeritud aktivad ja passivad arvutatakse ümber bilansipäeval valitseva spotkursi järgi. Liikmesriigid võivad siiski nõuda või lubada, et finantspõhivarana vallatav vara ning materiaalne või immateriaalne põhivara, mida spot- või tähtpäevatehinguturud ei hõlma või konkreetselt ei hõlma, arvutatakse ümber selle soetuskuupäeval valitsenud kursi järgi.

2. Lõpetamata välisvaluuta tähtpäevatehingud ja spotvaluutatehingud arvutatakse ümber bilansipäeval valitseva spotkursi järgi.

Liikmesriigid võivad siiski nõuda, et tähtpäevatehingud arvutatakse ümber bilansipäeval valitseva tähtpäevaintressi järgi.

3. Ilma et see piiraks artikli 29 lõike 3 kohaldamist, näidatakse kasumiaruandes vara, kohustuste ja tähtpäevatehingute ning kooskõlas lõigetega 1 ja 2 ümberarvutamisel saadud summade vahe. Liikmesriigid võivad siiski nõuda või lubada, et kooskõlas lõigetega 1 ja 2 ümberarvutamisel tekkinud vahed hõlmatakse täielikult või osaliselt reservides, mida ei saa jaotada, kui need vahed tekivad finantspõhivarana vallatava vara puhul, materiaalse ja immateriaalse põhivara puhul ning selle vara katmiseks sooritatud mis tahes tehingu puhul.

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et kasumiaruandes ei näidata positiivseid ümberarvutusvahesid, mis tulenevad tähtpäevatehingutest, varast või kohustustest, mida muudes tähtpäevatehingutes või aktivas või passivas ei hõlmata või konkreetselt ei hõlmatata.

5. Direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 59 piiritletud meetodi kasutamise korral kantakse mis tahes ümberarvutusvahed täielikult või

osaliselt üle otse reservidesse. Reservidesse üle kantud positiivsed või negatiivsed ümberarvutusvahed näidatakse bilansis või raamatupidamisaruannete lisades eraldi.

6. Liikmesriigid võivad nõuda või lubada, et ümberarvutusvahed, mis tekivad ühendamisel sidusettevõtte omakapitalist või omakapitali osast aruandeperioodi algul, hõlmatakse täielikult või osaliselt ühendreservides koos ümberarvutusvahedega, mis tulenevad sellise omakapitali katmiseks sooritatud mis tahes tehingute ümberarvutamisest.

7. Liikmesriigid võivad nõuda või lubada, et sidusettevõtetest või osalusest tulenevad tulud ja kulud arvutatakse ühendamisel ümber aruandeperioodi jooksul valitsenud keskmiste valuutakurside järgi.

8. JAGU

RAAMATUPIDAMISARUANNETE LISADE SISU

Artikkel 40

1. Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõiget 1 kohaldatakse vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 37 ning järgmistele sätetele.

2. Lisaks direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktis 5 nõutavale teabele avaldavad krediitiasutused seoses passivakirjega 8 (subordineeritud kohustused) järgmise teabe:

a) iga võetud laenu suhtes, mis ületab 10 % subordineeritud kohustuste kogusummast:

i) laenu summa, selle nimivahetu, intressimäära ning tagastamise kuupäeva või asjaolu, et see on püsiväljalase;

ii) varasemat tagastamist tingivad asjaolud, kui neid on;

iii) subordineerimise tingimused, kõnealuse subordineeritud kohustuse kapitaliks või muuks passivaks konverteerimise mis tahes sätete olemasolu ning selliste sätete tingimused;

b) muid võetud laene reguleerivad reeglid üldiselt.

3. a) Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktis 6 nõutava

teabe asemel märgivad krediidasutused oma raamatupidamisaruannete lisades aktivakirje 3 allkirje b ja kirje 4 ning passivakirje 1 allkirje b, kirje 2 allkirje a, allkirje b jaotise bb ning kirje 3 allkirje b kohta eraldi nende laenude ja avansside ning kohustuste summad järelejäanud tähtaja alusel järgmiselt:

- mitte rohkem kui kolm kuud,
- rohkem kui kolm kuud, kuid mitte rohkem kui üks aasta,
- rohkem kui üks aasta, kuid mitte rohkem kui viis aastat,
- rohkem kui viis aastat.

Aktivakirje 4 kohta tuleb samuti näidata nõudmiseni laenu ja avansid ning lühikese etteteatamisega tagastatavad laenu ja avansid.

Kui laenu ja avansid või kohustused makstakse tagasi ositi, on järelejäanud tähtaeg periood bilansipäeva ja iga osamakse tähtpäeva vahel.

Viie aasta jooksul alates artikli 47 lõikes 2 osutatud kuupäevast võivad liikmesriigid siiski nõuda või lubada, et käesolevas artiklis osutatud vara ja kohustuste loetlemine tagasimaksetähtaja alusel põhineb algselt kokkulepitud tähtajal või etteteatamisajal. Sel juhul, kui krediidasutus on soetanud olemasoleva, sertifikaadiga tõendamata laenu, nõuavad liikmesriigid, et selle laenu liigitamine põhineks järelejäanud tähtajal selle soetuskuupäeva seisuga. Käesoleva punkti kohaldamisel on laenu suhtes algselt kokkulepitud tähtaeg periood esimese väljavõtmise ja tagastamiskuupäeva vahel; etteteatamisajaks peetakse perioodi teatamise kuupäeva ja tagastamiskuupäeva vahel; kui laenu ja avansid või kohustused makstakse tagasi ositi, on kokkulepitud tähtaeg periood selliste laenu ja avansside või kohustuste tekkimise kuupäeva ja viimase osamakse tähtpäeva vahel. Krediidasutused näitavad käesolevas punktis osutatud bilansikirjete kohta ka nende varade ja kohustuste osatähtsuse, mille tagasimaksetähtaeg saabub ühe aasta jooksul alates bilansipäevast.

- b) Krediidasutused näitavad aktivakirje 5 (võlakirjad, sealhulgas püsitudväärtpaberid) ning passivakirje 3 allkirje a (väljalastavad võlakirjad) kohta, millise vara- ja kohustusteosa tagasimaksetähtaeg on ühe aasta jooksul alates bilansipäevast.
- c) Liikmesriigid võivad nõuda, et punktides a ja b osutatud teave antaks bilansis.

- d) Krediidasutused annavad üksikasjad vara kohta, mille nad on pantinud omaenda või kolmandate isikute kohustuste (sealhulgas tingimuslikud passivad) tagatisena; need andmed peaksid olema piisavalt üksikasjalikud, et näidata iga passivakirje ning iga bilansivälise kirje kohta tagatisena panditud vara kogusumma.

4. Kui krediidasutustel tuleb anda direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktis 7 osutatud teave bilansivälises kirjes, ei tarvitseta seda teavet raamatupidamisaruannete lisades korrata.

5. Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktis 8 nõutava teabe asemel näitab krediidasutus raamatupidamisaruannete lisades oma tulude osatähtsuse artikli 27 kirjete 1, 3, 4, 6 ja 7 või artikli 28 kirjete B1, B2, B3, B4 ja B7 suhtes geograafiliste turgude kaupa, kuivõrd need turud üksteisest oluliselt erinevad, võttes arvesse kõnealuse krediidasutuse korraldamise viisi. Kohaldatakse direktiivi 78/660/EMÜ artikli 45 lõike 1 punkti b.

6. Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktis 9 sisalduvat viidet selle direktiivi artikli 23 lõikele 6 peetakse viiteks käesoleva direktiivi artikli 27 kirjele 8 või artikli 28 kirjele A4.

7. Kaldudes kõrvale direktiivi 78/660/EMÜ artikli 43 lõike 1 punktist 13, on krediidasutustel vaja avaldada üksnes oma haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmetele antud laenu ja avansside summad ning nende huvides mis tahes tagatise kujul võetud kohustused. See teave tuleb anda kogusummana iga liigi kohta.

Artikkel 41

1. Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 15 lõikes 3 ettenähtud teave tuleb anda käesoleva direktiivi artiklis 35 määratletud finantspõhivarana vallatava vara kohta. Kui liikmesriik vastavalt käesoleva direktiivi artikli 34 lõikele 2 lubab väärtuse täpsustuste vahelist tasaarvestust, ei kohaldata siiski kohustust näidata väärtuse täpsustused eraldi. Sel juhul võidakse väärtuse täpsustusi muude kirjetega ühte liita.

2. Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutused annaksid oma raamatupidamisaruannete lisades ka järgmist teavet:

- a) aktivakirjetel 5–8 näidatavad vabalt kaubeldavad väärtpaberid liigendatuna börsil registreeritud ja registreerimata väärtpaberiteks;

- b) aktivakirjetel 5 ja 6 näidatavad vabalt kaubeldavad väärtpaberid liigendatuna väärtpaberiteks, mida vastavalt artiklile 35 vallatakse või ei vallata finantspõhivarana, ning nende kahe vabalt kaubeldava väärtpaberi liigi eristamise kriteerium;
- c) liisingutehingute väärtus jaotatuna asjakohaste bilansikirjete vahel;
- d) aktivakirje 13, passivakirje 4, kasumiaruande püstskeemi kirjete 10 ja 18 või rõhtskeemi kirjete A6 ja A11 ning püstskeemi kirjete 7 ja 17 või rõhtskeemi kirjete B7 ja B9 liigendus nende põhilisteks osasummadeks, kui sellised summad on olulised raamatupidamise aastaaruande hindamisel, samuti nende laadi ja summa selgitus;
- e) kulud, mida krediidasutus on vaadeldaval aastal subordineeritud kohustuste tõttu maksnud;
- f) asjaolu, et krediidasutus osutab kolmandatele isikutele haldus- ja esindamisteenusid, kui seda laadi äritegevuse ulatus on oluline krediidasutuse tegevuse kui terviku suhtes;
- g) välisvaluutas nomineeritud vara ja kohustuste liitsummad ümberarvutatuna valuutasse, milles koostatakse raamatupidamise aastaaruanne;
- h) aruanne bilansipäevaks lõppemata tähtpäevatehingute liikide kohta, näidates igat liiki tehingu suhtes eriti seda, kas see on olulisel määral sõlmitud turvevahendina intressimäärade, valuutakursside ja turuhindade kõikumise mõjude vastu, ning seda, kas see on olulisel määral sõlmitud vahendustegevuse eesmärgil. Need tehinguliigid hõlmavad kõik tehingud, millega seoses kantakse tulu või kulu artikli 27 kirjele 6, artikli 28 kirjetele A3 või B4 või artikli 29 kirjele 3, näiteks välisvaluuta, väärismetallid, vabalt kaubeldavad väärtpaberid, hoiusertifikaadid ja muu vara.

9. JAGU

RAAMATUPIDAMISE KONSOLIDEERITUD ARUANNETEGA SEOTUD SÄTTED

Artikkel 42

- Krediidasutused koostavad raamatupidamise konsolideeritud aruandeid ja tegevuse konsolideeritud aruandeid kooskõlas direktiiviga 83/349/EMÜ, kuivõrd käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti.
- Kuivõrd liikmesriik ei saa tugineda direktiivi 83/349/EMÜ artiklile 5, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1 ka emettevõt

jate suhtes, mille ainus eesmärk on omandada osalust tütarettevõtjates, seda osalust majandada ning selle abil kasumit saada, kui need tütarettevõtjad on eranditult või põhiliselt krediidasutused.

Artikkel 43

- Direktiivi 83/349/EMÜ kohaldatakse vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 1 ning käesoleva artikli lõikele 2.
- Direktiivi 83/349/EMÜ artikleid 4, 6, 15 ja 40 ei kohaldata.
  - Liikmesriigid võivad direktiivi 83/349/EMÜ artikli 7 kohaldamise suhtes kehtestada järgmised lisatingimused:
    - emettevõtja peab olema teatanud, et ta tagab vabastatud ettevõtja võetavad kohustused; selle teate olemasolu tuleb avaldada vabastatud ettevõtja raamatupidamisaruannetes;
    - emettevõtja peab olema krediidasutus käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti a tähenduses.
  - Direktiivi 83/349/EMÜ artikli 9 lõike 2 kahes esimeses taandes osutatud teave, nimelt:
    - põhivara summa ja
    - puhaskäive,
 asendatakse:
    - käesoleva direktiivi artikli 27 kirjete 1, 3, 4, 6 ja 7 või artikli 28 kirjete B1, B2, B3, B4 ja B7 summaga.

- Kui tütarettevõtjat, mis on krediidasutus, ei hõlmata direktiivi 83/349/EMÜ artikli 13 lõike 3 punkti c kohaldamise tulemusel raamatupidamise konsolideeritud aruandesse, ent kui kõnesoleva ettevõtja ümberkujundamise või päästmiseesmärgiga finantsabitehingu tulemusel selle ettevõtja osi või aktsiaid ajutiselt vallatakse, liidetakse selle ettevõtja raamatupidamise aastaaruanne raamatupidamise konsolideeritud aruandega ning raamatupidamisaruannete lisades antakse lisateavet kõnealuse finantsabitehingu laadi ja tingimuste kohta.
- Liikmesriik võib samuti kohaldada direktiivi 83/349/EMÜ artiklit 12 kahe või rohkema krediidasutuse suhtes, mis ei ole omavahel seotud vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 1 lõikes 1 või 2 kirjeldatule, kuid mida juhitakse ühisel

alusel, mis ei ole ette nähtud lepinguga ega asutamislepingu ega põhikirja sätetega.

- f) Direktiivi 83/349/EMÜ artiklit 14, v.a selle lõiget 2, kohaldatakse vastavalt järgmisele sättele.

Kui emaettevõtja on krediidasutus ning kui ühel või mitmel ühendataval tütarettevõtjal selline staatus puudub, hõlmatakse need tütarettevõtjad ühendamisel, kui nende tegevus on panganduse otsene laiendus või on seotud panganduse abiteenuste, näiteks liisingu, arvemüügi, investeerimisfondide, andmetöötlusteenuste juhtimise või mis tahes muu samalaadse tegevusalaga.

- g) Raamatupidamise konsolideeritud aruannete skeemi puhul:

— kohaldatakse käesoleva direktiivi artikleid 3, 5–26 ning 29–34;

— kohaldatakse direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 17 sisalduvat viidet direktiivi 78/660/EMÜ artikli 15 lõikele 3 vara suhtes, mida vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 35 vallatakse põhivarana.

- h) Direktiivi 83/349/EMÜ artiklit 34 kohaldatakse raamatupidamisaruannete lisade sisu suhtes vastavalt käesoleva direktiivi artiklitele 40 ja 41.

10. JAGU

AVALDAMINE

Artikkel 44

1. Krediidasutuse asjakohaselt kinnitatud raamatupidamise aastaaruanne ning tegevusaruanne ja aruanne, mille on esitanud raamatupidamisaruannete auditeerimise eest vastutav isik, avaldatakse vastavalt siseriiklikule õigusele kooskõlas direktiivi 68/151/EMÜ⁽¹⁾ artikliga 3.

Siseriikliku õigusega võidakse siiski lubada, et tegevusaruannet ei avaldata eespool ettenähtud viisil. Sel juhul tehakse see üldsusele kättesaadavaks äriühingu registrisse kantud asukohas asjaomases liikmesriigis. Taotluse korral peab olema võimalik tasuta saada kogu sellise aruande või selle mis tahes osa koopia. Sellise koopia hind ei tohi ületada selle halduskulusid.

⁽¹⁾ EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka asjakohaselt kinnitatud raamatupidamise konsolideeritud aruannete, tegevuse konsolideeritud aruannete ning raamatupidamisaruannete auditeerimise eest vastutavate isikute aruannete suhtes.

3. Kui raamatupidamise aastaaruande või tegevusaruande koostanud krediidasutus ei ole asutatud ühena direktiivi 78/660/EMÜ artikli 1 lõikes 1 loetletud liiki äriühingutest ning sellelt krediidasutuselt ei nõuta siseriikliku õigusega, et see avaldaks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud dokumendid vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ artiklis 3 ettenähtule, peab see krediidasutus vähemalt tegema need dokumendid üldsusele kättesaadavaks oma registrisse kantud asukohas või selle puudumise korral oma äritegevuse põhikohas. Taotluse korral peab olema võimalik tasuta saada kogu sellise aruande või selle mis tahes osa koopia. Sellise koopia hind ei tohi ületada selle haldusmaksumust.

4. Krediidasutuse raamatupidamise aastaaruanne ja konsolideeritud aruanne tuleb avaldada igas liikmesriigis, kus sellel krediidasutusel on filiaale direktiivi 77/780/EMÜ artikli 1 tähenduses. Sellised liikmesriigid võivad nõuda, et need dokumendid avaldataks nende ametlikus keeles.

5. Liikmesriigid näevad ette asjakohased sanktsioonid käesolevas artiklis osutatud avaldamisnormide täitmatajätmise eest.

11. JAGU

AUDITEERIMINE

Artikkel 45

Liikmesriigil ei ole vaja kohaldada direktiivi 84/253/EMÜ⁽²⁾ artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkti iii riiklike hoiupankade suhtes, kui nende ettevõtjate põhikirjajärgne auditeerimine, millele on osutatud selle direktiivi artikli 1 lõikes 1, on käesoleva direktiivi jõustumise ajal reserveeritud nende pankade olemasolevale järelevalveorganile ning kui vastutav isik vastab vähemalt direktiivi 84/253/EMÜ artiklites 3–9 sätestatud tingimustele.

12. JAGU

LÕPPSÄTTED

Artikkel 46

Kooskõlas direktiivi 78/660/EMÜ artikliga 52 asutatud kontaktkomiteel on asjakohase koosseisuga koosolekutel ka järgmised ülesanded:

⁽²⁾ EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20.

- a) ilma et see piiraks asutamislepingu artiklite 169 ja 170 kohaldamist, hõlbustada käesoleva direktiivi ühtlustatud kohaldamist korrapäraste koosolekute abil, millel käsitletakse praktilisi probleeme, mis tekivad seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega;
- b) vajaduse korral nõustada komisjoni käesoleva direktiivi täendamise või muutmise suhtes.

Artikkel 47

1. Liikmesriigid jõustavad neile käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 31. detsembriks 1990. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriik võib ette näha, et lõikes 1 osutatud norme kohaldatakse esmakordselt raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete suhtes aruandeaastate kohta, mis algavad 1. jaanuaril 1993 või 1993. kalendriaasta jooksul.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 48

Viis aastat pärast artikli 47 lõikes 2 osutatud kuupäeva vaatab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal läbi käesoleva direktiivi kõik sätted, milles pakutakse liikmesriikidele valikuvõimalusi, ning artikli 2 lõike 1, artiklid 27, 28 ja 41 ning vajaduse korral muudab neid käesoleva direktiivi kohaldamisel omandatud kogemuste taustal, pidades eriti silmas käesolevas direktiivis osutatud sätete suuremat selgust ja ühtlustatust.

Artikkel 49

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 8. detsember 1986

Nõukogu nimel

eesistuja

N. LAWSON